

СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ВІДКРИТОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ**

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ВІДКРИТОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Київ – 2021

УДК 323.21

*Схвалено рішенням Вченої ради ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
Національної академії педагогічних наук України 17 листопада 2021 р.,
протокол № 11*

Сучасні політичні технології: досвід та перспективи реалізації в Україні : матеріали Всеукр. відкритої наук.-практ. конф., м. Київ, Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 17 грудня 2021 р.; ред. колегія : Ія Дегтярьова, Владислав Котляр, Олександр Кульга, Тетяна Мельник та ін. –К.: ДКС-Центр, 2021. – 176 с.

ISBN 978-617-7300-93-8

У збірнику представлено виклад доповідей і повідомень, поданих на Всеукраїнську відкриту науково-практичну конференцію «Сучасні політичні технології: досвід та перспективи реалізації в Україні».

Для наукових, науково-педагогічних працівників, теоретиків і практиків публічного управління, політологів, психологів, а також усіх хто цікавиться питаннями політичних технологій.

У матеріалах збережено стиль, орфографію та пунктуацію авторів. Редакція може не поділяти думку авторів і не несе відповідальності за достовірність наданої ними інформації.

ISBN 978-617-7300-93-8

© ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
Національної академії педагогічних наук
України, 2021

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Українська
асоціація політичного
консалтингу

Таврійський національний
університет імені
В. І. Вернадського

ДЗВО
«Університет менеджменту
освіти» НАПН України

Фундація європейських
і безпекових досліджень

Інститут дослідження
Голодомору

Асоціація
політичних психологів
України

Білоцерківський
національний аграрний
університет

МІЖНАРОДНА
АСОЦІАЦІЯ
МАЛІХ
ГРОМАД

Міжнародна асоціація
малих громад

Прикарпатський
національний університет
ім. В. Стефаника
Інститут післядипломної освіти
та довузівської підготовки

Український
Центр суспільного розвитку

Всеукраїнська асоціація
магістрів державного
управління

Аналітично-консалтинговий центр
публічного врядування і права

ЗМІСТ

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИКА: АКТОРИ, ІНСТИТУТИ, ПРОЦЕСИ.....	9
Кириченко М.О., Муранова Н.П. Сутність політичних технологій: запрошення до наукової дискусії!	9
Кульга О.О. Проблеми державної політики інноваційного розвитку системи вищої освіти України.....	12
Гніденко П.В., Костецька Л. М., Кравченко С. О., Державне управління у умовах демократизації політичних процесів	15
Мельник Т.О., Рожнова Т.Є. Напрями посилення ролі Think Tanks у подоланні розриву між знаннями та політикою	20
Моргун В.Ф. Уроки розвитку демократії в Україні: від Миколи Неплюєва і Антона Макаренка до Федора Моргуна і Олександра Захаренка	26
Москаленко С.О., Кашлакова А.І.Удосконалення процесів формування публічної політики: комунікативна складова.....	32
Порєва В.О. «Енергетична біdnість» в контексті сучасних політичних процесів ЄС та України: роль громадських організацій	36
Ціватий В.Г. Політичні технології лобізму в діаспоральних практиках і діаспоральній політиці держав у ХХІ столітті: теоретико-методологічний та історичний дискурси	42
ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦЛІСНОСТІ УКРАЇНИ.....	49
Маркова С.В. Держава і громадянське суспільство: історико-політологічний дискурс (для викладачів та вчителів громадянської освіти).....	49
Чупрій Л. В. Історична пам'ять як чинник державотворення та політична технологія в контексті забезпечення територіальної цлісності України ...	52
ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ.....	59
Буряченко О.В. Боротьба за політичне поле: пандемія як драйвер політічних технологій	59
Дегтярьова І.О. Типологія політичних технологій	63
Зубченко О.С. Прояви соціально-політичних розмежувань на місцевих виборах	64

Кочубейник О. М. Політизація суспільних наук як технологія впливу на критерії науковості.....	67
Погоріла А.О., Костецька Л.М., Кравченко С.О. Політичні технології: маніпулювання у виборчому процесі.....	72
ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	76
Гулай В.В. Політичний ландшафт Львівщини за результатами місцевих виборів 2020 року: кейс маліх та середніх міських ОТГ	76
Екзархов М.А., Костецька Л.М. Політичні технології та національна безпека: виклики для України	81
Кіслов Д.В. Гібридні кризи: досвід, уроки та тенденції.....	83
Пришляк С.П. Обґрунтовані управлінські рішення як директивна політична технологія забезпечення національної безпеки.....	87
Хоменко О.А. Донеччина як полігон апробації стратегій гуманітарної агресії «руssкого міра» у 2005 – 2013 роках	90
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПОЛІТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	95
Парфенюк Т.В. Government Relations у взаємодії держави і бізнесу в енергетичній сфері України.....	95
Рейтерович І.В. Політичні процеси в сучасній Україні: особливості, проблеми, перспективи	100
ПСИХОЛОГІЯ ПОЛІТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	104
Жовтянська В.В., Кухарук О.Ю. «Ми і вони»: соціально-психологічні наслідки застосування політичних технологій.....	104
Кім В.В. Технології невербальних маніпуляцій в політичній комунікації	106
Корсакевич С.С. Психологічні технології легітимації політичної влади і державницьких рішень в політичній комунікації	110
Кравченко С.І. Психологічні основи технологій консолідації груп політично радикалізованої молоді	114
Палагнюк О.В. Соціальна солідарність: політична технологія чи природний процес?.....	117
Ракова М.О., Фурсенко А. Р., Костецька Л.М. Значення політичної психології у політичних технологіях	122
Стрижкова Є.І., Юрбанов О.С., Костецька Л.М. Політичні технології у контексті психології.....	125

3. Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м.Чернівці, Чернівецький національний університет імені Ю.Федъковича, 2021. 328 с.

4. Сердюк Л.З. Психологія мотивації учнів майбутніх фахівців: системно-синергетичний підхід [монографія]. Київ: Університет «Україна», 2012. 323 с.

5. Федірчик Т.Д. Забезпечення якості вищої освіти на внутрішньо університетському рівні в умовах реформування освітньої системи України. //Технології професійної підготовки фахівців у сучасному освітньому просторі. //Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м.Чернівці, 17 травня 2019 р.). Чернівці: Видавничий дім «РОДОВІД», 2019. С.120-123.

6. Федірчик Т.Д. Розвиток педагогічного професіоналізму молодого викладача вищої школи (теоретико-методологічний аспект) [монографія]. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Ю.Федъковича, 2015. 448 с.

Пірен М.І., доктор соціологічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та соціальної роботи
Чернівецького національного університету імені Юрія Федъковича

Шманько О.В., кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи
Чернівецького національного університету імені Юрія Федъковича

За існуючих політичних інститутів,
іноді ще доводиться рахуватися з чужою думкою
Уїнстон Черчіль

ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ – ОСНОВА ПРОГРЕСИВНОГО СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Україна зробила свій вибір на користь європейських цінностей, ідеалів демократії, поваги до свободи людини та права державної незалежності політики на міжнародній арені.

Сьогодні європейський вибір як пріоритетний для українського суспільства призвів до необхідності пристосування української моделі публічної влади до моделі, характерної для країн ЄС. Модель публічної влади країн ЄС характеризується розгалуженою і розвиненою системою права, коли

фахово підготовлений керівник теж повинен мати хорошу юридичну підготовку, загальні засади знань з управлінської культури сучасного рівня.

На сьогоднішньому етапі суспільно-політичного розвитку українського суспільства простежується певний брак розуміння базових євроінтеграційних процесів. Йдеться не лише про аналіз правових, економічних та інших необхідних змін, а й насамперед про недостатню поінформованість громадян щодо їхньої участі у державотворчих процесах, усвідомлення ролі та значення європейських цінностей як детермінант прогресу і змін.

Разом з процесами глобалізації та регіоналізації змінюються не лише окремі тенденції та явища, але і держави. Тому для українців важливо зрозуміти її усвідомити, яку позитивну роль наша держава буде відігравати в сучасних процесах суспільно-політичної динаміки на предмет її позитивного розвитку та ефективної співпраці з країнами ЄС.

Більше 800 млн людей є європейцями, поєднуючи свої культурні, духовні та соціальні цінності. Вплив на цінності європейців справили Римська імперія, християнство та Просвітництво. Цінності є типовим суспільним феноменом, яким позначаються предмети, речі, властивості та відносини у реальному світі, ідеї, норми, цілі й ідеали, явища природи і суспільні явища, що спрямовані на суспільний прогрес і розвиток особистості у проблемному світі.

Дуже важливою європейською, а також загальнолюдською цінністю у наш час є відповідальність політиків, духовенства, освітян, усіх землян за мир, існування життя на всій планеті, а для українських громадян ще й очищення своєї землі від ворога та негативів, що гальмують суспільний інтерес, утвердження незалежної демократичної держави – України.

Наголосивши на європейських цінностях у системі публічної влади, варто відзначити, що основоположні принципи європейської інтеграції, які вважаємо європейськими цінностями, чітко визначені в Хартії фундаментальних прав Європейського Союзу, прийняті 7 грудня 2000 р. в м. Ніцца (Італія). Сьогодні політикам, урядовцям, освітянам та і громадянам важливо пам'ятати, що положення про соціальні права та принципи містять застереження про те, що вони реалізуються «на умовах, закріплених правом Союзу та національними законодавствами і національними практиками».

Формування демократичних засад публічної політики щодо управління в сучасному українському суспільстві – важлива потреба нейтралізації негативних тенденцій, що вбачається у посиленні тиску на діяльність урядових структур з боку громадянського суспільства. На нашу думку, публічну політику необхідно формувати на інноваційно-правових основах, які вимагають усвідомлення складності щодо творення та її реалізації. Це вимагає усвідомлення потреб проводити серед громадян активну професійну-просвітницьку роботу як політичними партіями, так і освітянами й громадськими організаціями.

Публічна сфера виконує у суспільстві цілу низку функцій складного характеру, а саме:

- акумуляції важливих суспільних інтересів, виступаючи аrenoю їх формування та озвучення в такому форматі, щоб привернути увагу влади та громадян;

- вона запроваджує інноваційні ідеї і цінності у життя. Прогресивна філософія Гуманізму і демократії ставить у центр публічної політики суворенну людську особистість, демократичні принципи та соціальні потреби, де фундаментальною основою публічного управління визначається людиноцентризм і його демократичний характер.

Конституція України (ст.1 і 3) найкраще звеличує українську людину та включає в себе демократичні цінності, ідеї миролюбності і людинолюбства; вона передбачає відмову міжнаціональній, міжрасової ворожнечі, запобігання війnam та захист миру і справедливості;

Інноваційні ідеї Гуманізму і демократії конкретизують шлях до пошуку реально гуманного конструктивного державотворення.

Сьогодні в період кризових станів тальки соціально-гуманні, ліберально-демократичні цінності можуть врятувати Україну і все людство від кризових станів.

У зв'язку з цим актуалізується проблема зміцнення української державності шляхом освітянського виховання патріотів у процесі професійного зростання та залучення до політико-соціальних та управлінських справ у територіальних громадах патріотів-професіоналів.

Сьогодні у світовій практиці країн ЄС в процесі публічного управління йде переорієнтація на потреби громадян у процесі формування, створення та реалізація публічних послуг, спрямованих на задоволення потреб клієнтів, відповідно до запитів у суспільстві.

За сучасних умов потенціал інтелектуальної та духовної енергії є основою для формування політичних зasad публічного управління. В науці зустрічаємо вислів «йде переміщення від цінностей обов'язку до цінностей саморозвитку». Цьому на даному етапі сприяє позбуття психології атеїзму і повернення до духовності, научіння цьому освітянами, духовенством, приклад видатних науковців світу, які висловлюють позитивні думки, що світом управляє Бог.

Отже, виходячи з реалій сьогодення, формування сучасної ефективної публічної політики та публічного управління є неможливим без соціальної консолідації суспільства, розширення громадянської підтримки і ефективної діяльності влади на усіх рівнях. Без залучення до публічного врядування громадянського суспільства та місцевого самоврядування подолати сучасні кризові стани неможливо. У той же час найважливішою умовою роботи органів публічної влади є відкритість, публічність і обов'язковість обґрунтування прийнятих рішень з інформацією для народу, бо чомусь останнім часом це обходить стороною.

В сучасній Україні варто акцентувати увагу і на тому, що ми є парламентсько-президентською республікою, а ключовим аспектом публічного управління є народ (ст. 5 Конституції).

Проблема європейських цінностей насправді є дискусійною складовою у наукових колах. Важливою проблемою є усвідомлення та збереження громадянами своїх цінностей та кращих якостей: волелюбності, гідності, любові до життя, патріотизму, сили волі і духу, готовності захищати рідну землю (те, що простежується впродовж історичного розвитку України від Київської Русі і до наших днів). Ми маємо їх розвивати і зберігати з метою існування вираженої національної ідентичності.

Висновок для громадян України в контексті європеїзації публічної влади один – творити демократичну державу для її громадян, утверджуючи чесною працею право, свободу, повагу до людини.

Список використаних джерел

1. Петроє О.М. Соціальний діалог у державному управлінні: Європейський досвід та українські реалії (Монографія). К.: НАДУ. 304 с.
2. Пірен М.І. Європейські цінності – якісно новий формат державотворення в процесі реформування українського суспільства на шляху до демократії // Вісник НАДУ при Президентові України. Серія «Державне управління». 2015. С.87-92
3. Пірен М.І. Освітньо-мотиваційний потенціал демократичного державотворення в Україні: Посібник-практикум. Чернівці: Технодрук, 2021. 256 с.
4. Шманько О. Сучасні підходи щодо управління процесами соціалізації та формування громадянських цінностей молодого покоління // Місто як простір формування і реалізації соціального капіталу: українські та польські візії: Матеріали міжнародної науково-практичної відео-конференції. 20-21 квітня 2018 р. – Чернівці: Чернівецький національний університет. С.328-332.
5. Шманько О.В. Трансформация ценностных ориентаций украинской молодежи // Электронный научно-образовательный журнал «*StudiaHumanitatis*» (Гуманитарные дисциплины), 2016. №4. <http://st-hum.ru/content/shmanko-ov-transformaciya-cennostnyh-orientaciy-ukrainskoy-molodezhi>.